

PEST, 1859.

13. szám. I. Félév.

MARTIUS 31.

Gyógy- és óvszerek a haláltóli félelem ellen.

III.

Mikor valaki életében először lop, olyformán érzi magát, mintha rajta levő gunyját rángatná valaki hátulról, értésére kívánván adni, hogy hagyja azt abba, mit tenni akar. Ellopván pedig azt, mit megkívánt, rosszul kezdi érezni magát; s megtörtént, hogy, mivel a tolvajt az elkövetett lopás egész éjjel nyugodni nem hagyta, másnap önkényt vitte vissza a lopott jószágot. De a ki már annyira ment, hogy a lopást nyomban követő nyugtalanságot föl sem veszi: az letesz az isteni félelemről, s lop, a hányszor csak megejtheti; és csak a tetten kapástól óvakodik, nehogy a rend-, vagy esendőrk kezébe essék. Így folytatja azután folyton-folyvást, mit megkezdett, s eszébe sem jut, hogy tettét meggyónná; mert hisz a lopottat visszaadni semmi kedve sincs. Mikor azonban a betegség beköszönt, s a nyavalya úgy ragadja meg az embert, mintha a lelket akarná kizavarni a testből: oh akkor a bűnnek egyetlen egy neme sem terheli a lelket annyira, mint az idegen jószág eltulajdonítása. A vén tolvaj úgy érzi magát, mint mikor először lopott, mintha a lopást tegnap, vagy éppen ma követte volna el. Furesa, de igaz. Egy ötven esztendő embernek halálos betegségében eszébe jutott, hogy mint kis fiucska egy két krajczáros zsemlét lopott, s komolyan kére tanácsot, mint tehetné ezt jóvá, minthogy a péket nem ismeri. Negyven egész év mult el; annyi idő alatt lopása eszébe sem jutott, s

miatta nyugtalanságot sem érzett. Ugy van az ember az igazságtalan vagyonnal, mint mikor valami szemébe esik; alkalmatlanságára van az mind addig, míg abból ki nem jött, — avagy gyuladásba jön a szem, kinos fájdalmat okoz, sőt világát is kioltja. Ép így fekszik lelkeden, mihez igazságtalan uton jutottál, legyen az pénz, vagy bármi egyéb; meg kell attól szabadítani a lelket, különben egyre nyugtalanit, éget, különösen végső órádban, midőn már-már oda kell költözni a léleknek, hol a legkisebb igazságtalan filléért is lakolnia kell. Mert az örök igazság törvénye így szól: add, s hagyd meg mindenkinek a magáét. Kedvedért bizony az Ur Isten meg nem másítja törvényét, sem pedig fel nem old alóla; neked kell hozzá alkalmazkodnod, mert biz ő nem fog hozzád alkalmazkodni.

Vagy talán azt mondod: Hála Istennek! igazságtalan vagyon miatt nyugton halhatok meg; nem loptam, nem raboltam; ezt senki sem mondhatja rólam, lelkemet biz én ilyesmivel nem terhelem. — Azonban nem mind arany, a mi fénylik; nem mind esupa becsületesség, a mi annak látszik. Meghiszem, hogy senkinek sem törted fel pénzes-ládáját; megengedem, hogy senkinek sem dörögtesd fülébe, utját állván: pénzedet, vagy életedet! Mindezt megengedem; hiszen sokkal jobban féltél az igazság szolgálótól, hogysem ezeket elkövesd. Ámde, ha amolyan tündérvesszőt tennének a te vagyondra, mely oly tulajdonsága, hogy mikor igazságtalan vagyont érint, szüntelen izog-mozog: valljon nem fogna-e izogni-mozogni, mivel ezt meg amazzal nem a legtisztességesebben kerested, itt meg amott nem

a legbecsületesebb utat követte. Előtted lehet valami sok, vagy kevés: Isten előtt a millio, meg a rézkrajczár — semmi. Azonban az igazságtalanság Isten előtt már valami, és pedig gonosz valami: legyen az azután egy millio, vagy egyetlen egy krajczár, mit igazságtalanul eltulajdonítottál, — az mindegy. A mennysorság kapuja igen keskeny, egyetlen egy igazságtalan fillérrel sem fersz azon be. És igazságtalan vagy Isten előtt, ha eme törvényét: „A mit nem kívánsz magadnak, ne tedd azt embertársodnak,“ — nem követed. Hányszor lehet hallani vásárkor, vagy más alkalommal is egy némely pénzsóvár szántó-vető-, vagy ravasz mesterembertől ilyenforma dísekvő beszédet: „No ezt ugyan rászédtem;“ „amazt ugyan jól berántottam.“ De az ostoba észre nem veszi, hogy az ördög ötet még jobban rászédte, még jobban berántotta; nem veszi észre, hogy nem a megcsalt járt porul, hiszen az csak egy pár garast, csak néhány forintot vesztett, hanem ő a csaló járt ugyan-csak porul, mert lelkét, örök életét vesztette el. Mondják bár az emberek minden lépten-nyomon: „Ez nem bűn;“ hazudjon, csaljon bár a fél-világ, és kaczagja ki, mint ostobát, a lelkismerettest: Isten ítélő-széke előtt ez nem leend mentség; mert a világ elmulik, az Ur e törvénye pedig: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat,“ — örökké megmarad.

Jól esik-e neked, ha a kalmár nem igaz mértéket használ, mikor vásárolsz tőle? — ha a fűszer közé mindenféle szemetet elegyít: ha a sőt megnevésíti, hogy többet nyomjon? Jól esik-e, ha valaki marhát ad el neked mint fiatalt s hibátlant, holott vén gebe, tele hibával, rosz erkölcsessel? Jól esik-e, ha a koresmáros a savanyu löre-bort, a hitványul készített s fölmelegített ételt méreg-drágán fizetteti meg veled? Jól esik-e, ha eseléded, napszámosod, alig hogy elfordulsz, tünyan s oly roszul dolgozik, hogy nincs köszönet benne? Ha szabadon, mint az égi madár, szedi meg elhaladtában szőlődet s kertedet, mintha az gazdátlan lenne? Ha az utas, hogy sarat kerüljön, vetéseden, kaszálódon utat tör magának? Jól esik-e, ha pénzt vesztettél, vagy fizetésben megtévedvén, kelletén tul fizettél, s a megtaláló, a pénzt felvevő azt vissza nem téríti? Ha vetésedet, kaszálódat más lelegelteti, baromfidat elfogdossa, szomszédod hozzá tojni járó tyukod tojásait magának tartja? Ha eseléded, fiad, leányod elhordogat házadtól gabonát, zsiradékot, egy vagy más házi eszközt, és azt más tőle megveszi, hogy torokra, nyalánságra, czifrálkodásra valója legyen? Ha más ott arat, hol te vetettél? Hogy esik, ha valaki adósságát, melylyel neked tartozik, szentől-szembe eltagadja, vagy a fizetéssel szünet-szüntelen biztatgat, azonban soha sem fizet meg?

Lásd, lásd! hányféle neme, faja van az igazságtalanságnak, melyeket Isten meg nem szenvedhet, mert felebarátodnak csak oly jóakarója ő, mint te neked; és mivel szent és igazságos, ki azon igazságtalanságot is pontosan feljegyzi, melyet felebarátod meg sem érez. Ha tehát ment akarsz maradni a halál szorongattatástól: add, s hagyd meg mindenkinek a magáét, s csekélységben se károsítsd; ha pedig kárt tettél, ártottál, vagy rövidséget okoztál: tedd azt jóvá, tégy eleget. Ha felebarátod által igazságosan ellened indított keresetet a világi törvény rászédre döntötte is el, de Isten előtt

még nem dönt az el; s ki tudja ő előtte nem dől-e az másként el, mint itt a földön eldöntetett? Ő előtte a prokátori esürés-esavarás nem segít; ő lát, tud mindeket, azokat is, melyeket a világi bíró nem láthat, nem tudhat. Mind addig, míg az igazságtalan szerzeményt tökéletesen visszatéríteni igaz akaratom nincs, gyónhatsz akár hányszor; álnok eltitkolás-, csalárd ígéretekkel kiesikarhatod ugyan a feloldozást: — de nem gyóntató-atyádat, hanem tulajdon árva lelkedet bolondítottad el. Mert ha száz gyóntató-anya mondja is el fölötted az absolutiót, mitsem használ neked; Isten előtt nincs foganatja ily feloldozásnak, és a te neved ő nála, az adósok könyvében még mindig fel leend jegyezve. Mert a ki nem teljesíti minden részben az ő akarátját: egyetlen bünére nézve se várjon tőle bocsánatot. Hogy pedig azt, mihez igaztalan uton-módon jutottál, visszaadd, az az Isten komoly akarata. Belátta ezt Zachaeus is, kit Jézus nagy emberszeretete térített meg. Önszántából állott az Ur elé, mondván: Uram, vagyonom felét adom a szegényeknek, és a mit igazságtalanul bírok, négy-szerte térítem vissza. Okulj hát te is; ne zárd el magad elől a mennyeknek útját. Ha esaltál, ha örökséged nem igaz uton jött, ha lopottat vásároltál: távolítsd el idején-korán, mi nem igaz uton jött, mi nem téged illet; mert különben, a mit bírsz, kárrá válik. Ha kevés az, annál jobb, mert annál könnyebben adhatod meg. De mindenesetre vissza kell azt térítened; mert az Ur Isten nem veszi azt figyelembe, mennyit ér ez, vagy amaz a mi pénzünk szerint, hanem a csaló, ártani kívánó szándékot veszi tekintetbe. Egyetlenegy garas mázsányi súlylyal nehezdedhetik lelkedre. Ha pedig nagy a kár, melyet okoztál; ha sok, mit igazságtalanul bírsz, s e miatt nehezen esvén a visszatérítés, így vélekedel: koldus-botra jutnék gyermekeimmel együtt, ha oly szorosán venném a dolgot: vedd fontolóra, hogy Isten gazdag és hatalmas, ki száz-szorosán pótolhat vissza egy visszatérített garast; hogy ő figyelembe veszi, ha iránta való tekintetből odaadod azt, mi téged jogszerűen nem illet. De ha annyira nőtt szivedhez az igazságtalan vagyton, hogy megválni attól semmi áron sem akarsz: gondold meg újra, hogy hatalmas az Ur: meglátogat betegséggel, orvos kezébe kerülés, koporsót kell készíttetni, sirt kell ásatni, papot kell a házhoz híni, végrendeletet kell iratni, és pedig mindez pénzbe kerül, talán többbe, mint a mennyi igazságtalan vagyton terhel, a melytől megválni nem tudtál, nem akartál, és feleséged özvegygyé, gyermekeid árvákká lesznek, te pedig mindent hátrahagyni kéntelenítettvén, hat deszkából készült házat s rosz lelkismeretet nyersz.

Azonban nem csak az oly vagyton fosztja meg háznépedet Isten áldásától s a szerenesétől, melyet felebarátoktól igazságtalanul eltulajdonítottál, hanem minden oly vagyton átka földi- és örök-életednek, melyhez nem igaz uton jutottál, p. o. ünnep- és vasárnapi fuvarozás, munkálkodás, zugkoresmálás, uri jogok kijátásza, vagytonodnak, adó alá való bevallás alkalmával, eltitkolása, magas kártyajáték stb. által.

Ráadásul a mondottakra, nehogy azokat a szél-élméd- és szivedből könnyen kifújhasssa, egy követ hengeritek még. Egy régi könyvben, melyre a jóra való emberek még adnak valamit, a sok szép s üdvösséges

dolg
emb
pedi
fölv
övol
mon
hete
gáse
czik
dob
hatr
hog
12
resk
vag
irva
inká
bár.
kor
a ta
a bi
egy
kár
mel
ket
pár

az e
el s
Hisz
szob
a la
lok
töl v
kitő
ujra
ha a
vall
bar
leán
kiva

dolgok között e mondat is foglaltatik: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja?“ — Érted-e ezt? Elmékedjél csak fölötte. Volt, kinek ugy rémlett, mintha e mondat rá óvólag s fenyegetőleg emelte volna fel mutató-ujját. E mondat mély, mint a tenger, melynek fenekét nem érheted; és rémitő, mint a félkerekedett zivatar csattogása, s a sötét föllegekből alálövelő villám kigyózó cikázása. — Minden vásár előtt ki kellene e mondatot doboltatni, hogy azt valamennyi vásárra jött meghallhatná; az éjjeli őr által éjfélok kellene azt kikiáltatni, hogy mindazok meghallának, kik a világi gondok miatt 12 óraker is virrasztanak, vagy ébrednek. Minden kereskedő mérlegén fölírva kellene lenni e mondatnak, vagy legalább ennyinek: Mit használ? Ott kellene írva lennie a malomban a molnár hambárja fölött, hogy inkább a szegény lisztes-zsákja teljék, semhogy a hambár. Irva kellene lennie a koresma-asztagon, hogy a koresmáros krétája kettőt ne fogjon. Irva kellene lennie a tanácsolásokban, törvénytörések termekben, hogy mind a bíró, mind a peres-ember megolvashatná; s ugy lehet egy némely pör másképp dölne el. Irva kellene lennie a kártyában a veres-tuz, vagy más hatalmas tromf-kártya mellé. Föl lehetne még, ha mindjárt csak a kezdő betűket is, a határkövekre, a mezsgyékre is írni, nehogy egy-pár arasz-, lépés-, vagy épen holddal tovább tévedjenek.

Azonban elvégre alkalmasint csak ugy megszokná az ember ezt is, hogy ha szemébe ötlének is e mondat, el sem olvasná, annál kevésbbé venné pedig szívére. Hiszen a feszület, szentek képei is felfüggesztvék sok szobában; szép mondatok is alájegyezvék azoknak: és a lakó nem ügyel rájuk, eszébe sem jutnak, hogy az általok ábrázoltak által a káromlás-, átok- s fajtalan beszéd-től visszatartóztatnák. Jobb lesz hát, ha az Ur ezen igéjét kitörülhetlen betűkkel irod be szíved lapjára. Én pedig újra kiírom azt számodra: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja?“ Ezt tartsd eszedben; erre emlékezzél, ha felebarátod feleségét, házát, mezejét, szolgáját, szolgálóleányát, ökrét, szamarát s bárminémű jószágát — megkivánnád.

K. I.

Jézus szent neve.

(Jesu dulcis memoria-ra.)

Ajkam remeg, szívem reszket,
Megesókolom a keresztet,
S egy szent bűbáj fog el engem,
Mikor Jézus nevét zengem.

Jézus, Márja, József — együtt
Tesznek egy szép arany-gyűrűt:
Arany a férj, arany a nő,
Jézus benne a drága kő.

Mi a hajnalfény az égnek?
Mi a virág a kis méhnek?
Jézus édes, fényes neve
Szíveinknek azzá leve.

Pirosabb fény az a napnál,
Mely e névből mireánk száll,

S édes nádméz, mézes harmat,
Melyet e név reánk csorgat.

Jézus neve, szép hangzása —
Örömeink szent forrása;
S mint egy habzó ezüst-patak, —
Üdvösségünk abból fakad.

Ha az ember, ki nem sir ma,
Bűnbánatban egyre sirna,
S ha a könyből tenger lenne:
E név gyöngygyé válnék benne.

Száraz ágon termett virág!
Nem hiában vér cseppent rád;
Nem is virul bármi szebben,
Mint te, szent név, a kereszten!

Szűzek paizsa, árvák véde,
Néma gyermek jósbeszéde,
Hűs árnyék ott, hol süt a hév —
Üdvözöllek, drága, szent név!

Légy imádott, édes Jézus!
Szívem, lelkem csak feléd huz;
Add meg azt: hogy ajkam végre
Szent neveddel csukódjék le!

Pájer Antal.

Kecskeméti vésznapok.

— Történeti beszély. Folytatás. —

Ez esemény után következő reggel Csukás Péter jó későn ébredt föl mámoros álmából. Azonban ébredése kellemetlen volt. A mint fekhelyéről föl akart kelni, tagjai megtagadták a szolgálatot. Bizonyos me-rev zsibbadást érzett tagjain előmleni, és belsejében égető tüzet, mely erős szomjuságban nyilatkoztatá ki magát. Csukás egyelőre azt gondolta, hogy a mult éji dö-zsölés következményei e jelenségek.

A mint azonban néhány óra mulva sem szüntek, hanem mindinkább erősebben kezdtek föltünedezni a roszullét jelei, rémület fogta el lelkét a gondolatra: hátha e gyengeség, mit tagjaiban érzek, előjele az ural-kodó ragályos nyavalyának.

Ez ijesztő gondolatra, mintha tört döftek volna szí- vébe, föl akart ugrani fekhelyéről; azonban erő-fogyot- tan hanyatlott vissza.

— Szent Isten, oda vagyok! — kiálta magán ki- vül; és azon perezenben, mintha idegen lett volna önmaga előtt, oly csodásan hangzottak e szavak fülében; és mintegy elbámulva kérdé önmagától: miként jöhetett Isten szent neve ajakimra, holott még csak néhány órá- val ezelőtt is nevetve gunyoltam Isten szent nevét?

Elgondolkozott állapota felett. Gondolatai mind- inkább sötétebbek és ijesztőbbek lőnek. Kimondhatatlan aggodalom kezdé lelkét tépni. Leélt napjaira gondolt, és azok ijesztő rémként álltak lelke előtt, sötétben, mint maga a bűn, mely élete minden napját jelölé; nem mert multjára gondolni, mert ott a sokszorososan megbántott Isten haragját látta. Elgondolkodott a jövőről: de mi- lyen jövőt látott maga előtt! A kétségbeesés mély ör-

vénye nyílt meg szemei előtt. Homályos sejtelve azt sugta, hogy a halál lehelete zsihasztotta el tagjait; és ő, az ép ember, ki egészsége érzetében kigunyolta a halált és Istent, mint a halál urát, im most tehetetlené vált néhány óra alatt. Ah! kínos gondolat a halál a világ örömeit mindennél többre becsülő és élvezetekben elmerült világfira nézve. Mily gyötrelmes lehet annak meggondolnia: hogy mindent itt kell hagyni, és a jól ápolt testnek megrothadni a sirban! Igen, ha ezzel mindennek vége lenne! de a mi a siron túl a lélekre vár — — Isten ítélete, kit a jólét napjaiban, az érzéki örömek mámorában megvetett, kigunyolt — — hogyan fog ez előtt megállani!! — —

— Irgalom Istene, ne hagyj el! — kiálta föl lelki gyötrelmei között, és az arezára gyült verítéket letör-lendő, fölemelé kezét; mit megpillantván, újra elborult lelke, mert kezét feketedni vette észre.

— Végem van! — nyögött kinosan — kezemet már megfogta a kínos halál, nem is ereszté ki többé markai közül; lehet, hogy néhány óra múlva benyul keblembé, hogy szivemből szorítsa ki az életet, azt a kedves, gyönyörű életet, melyet én úgy szerettem! — Melyet én hosszúnak, örömben gazdagnak láttam magam előtt; és ezt ily korán, ily véletlenül itt kell hagynom. — Látom, vége mindennek — — — de az örökké való büntetés — — —

— Irgalom Istene! — sohajtá ismét, és mintha a béke angyala érintette volna lelkét, Isten irgalmára gondolva, némi enyhülést érzett lelkében.

Újra gondolkozni kezdett:

— Hát ha Isten irgalma véghetetlen, és könyörül rajtam, megbocsátván bűneimet. — — — De hogyan merészlejem Istenhez emelni föl kezeimet bocsánatért, mintán oly sokszor, és oly nagyon megbántottam? — Miként engeszteljem ki Isten igazságos haragját, főleg most, tehetetlen állapotomban? — — — Most érzem csak semmiségemet. — — — Ime én, az elbizakodott, Istennek egy lehelete előtt porba hulltam, és nincs, a ki segítene rajtam, Istenen kívül; de ennek kegyelmét nem érdemlem. — — Mily boldog lehet az, ki bizodalmas szívvél, és erős reménységgel folyamodhatik inségében az Istenhez, kibén élete minden napjaiban bizott! — De én, ki soha sem gondoltam Istenre — — —

— Eh! hiszen nem bizonyos még, hogy meghalok — folytatá tünődéseit. — Erős testalkatom képes lesz a betegség rohamát kiállani; azután hányan vannak, kik mintegy a sir széléről tértek vissza az életre? Csak még egyszer fölgyógyuljak, egészen más ember lesz belőlem, — Istenhez térek. — — —

E pillanatban szomoru, szívig ható ének hangja üt meg füleit. Azon bus, s könyekre indító egyházi ének hangja vala ez, mit az egyház híveinek gyászravatala fölött szokott énekelni. Csukás figyelni kezdett. Mint a halál angyalának szárnyesattogása, busan hangzott át a szomszédból a felséges „Circumdederunt“ szomoru dallama, — mi lelkét járta át Csukásnak. Mintha egy, sirból jövő titkos szózat szüntelen azt sugdosta volna füleibe: meg kell hálnod.

— De ki lehet az, kinek tiszteletére a szomoru hangok zengenek? — tünődik magában — itt közel van; talán szomszédomat temetik, azt a jó, áldott embert,

kit mindenki szeretett, és tisztelt; ki engemet annyiszor atyailag korholt istentelenségeim miatt. Szegény jó szomszéd, tudom, sokan sajnálják, és könyezik halálát.

Mily szép az, midőn a megholt koporsójára könyeket hullat a részvét! midőn az egyház szolgálja bus ének zengedezése között megáldja, s megszenteli az elhunytak porait, és sírjára borulva, ajtatos imát mond el érte: hogy esendesen nyugodjanak porai a földben! — — Hát engem, ha meghalok, ki fog megsiratni? ki fog megszentelni, és vallásos kebellet csöndes nyugodalmat kívánni nekem? Talán senki. — — Eltemetnek, elfelejtnek, — és nem lesz, ki egy Mi-atyánkot elmondjon érettem. — Ki is lenne? hiszen én mindig gunyoltam azokat, kik imádkoztak. Mily vigasztaló lenne most rám nézve az imádság! De én nem is tudok imádkozni, — sohasem gondoltam erre. Istenem, Istenem, beh elhagyatott az én lelkem!

Csukás Péter lelkében rövid idő alatt rendkívüli változás történt. A hitetlen, kiesapongó, Istent és vallást gunyoló elbizakodott ember egy néhány óra lefolyása alatt megrendült lelkében. Bűszkeségét megtörte a nyomoruság, — ez a legjobb tanító-mestere az elbizakodott embereknek. Alig érinté a veszedelmes ragály képében Isten látogató keze: a bűn által elvakított lélek szemei azonnal nyiladozni kezdettek, és megismer-ven tehetetlenségét, félelem és remény között hányatott lelkét Istenhez emelé föl segítségért.

Ily lelki állapotban találta őt az alkony. A hanyatló nap utolsó sugarai világíták meg ablakát; körülötte minden esendes és elhagyott vala, mintha egyedül lett volna a világon háborgó lelkével. A néma esendet azonban egyszerre vig zene hangjai verék föl, közeledve mindinkább Csukás laka felé. — A máskor oly kedves hangok most kellemetlenül, s mondhatnók, visszaszitólag hatottak kedélyére, hogy szinte megborzadt tőle. Vig ezimborái rontottak be hozzá, zenészekről kísértetve, hogy szokott dözöléseikre hívják meg Csukást. A vig társak nem kevésbé voltak meglepetve, a mint Csukást ágyban fekvé találták, ki a berohanókat szótalanul, keze intésével figyelmezteté a távozásra.

A jötteknek egyike azonban nyers káromlások között ugrott a beteg ágyához, betyár-tempóval előbb jól összeszidván Csukást, azután kérdé:

— Hát pajtás neked mi bajod? Talán megártott a tegnapi multság, hogy még most is fekszel. Kelj föl szaporán, ne várakoztass magadra; jőj, mulassuk ki magunkat kedvünk szerint.

— Jobb lesz, ha a multság helyett imádkoztok, — nyögé Csukás — mert majd később nem értek rá imádkozni; nincs most multság ideje.

— Talán bizony szentté lettél tegnaptól óta — kiáltá az előbbi — hogy imádságról beszélsz nekünk. No még ilyet sem hallottam tőled. Csak rajta, ha kedved tartja, imádkozzál; mi majd éljük világunkat.

— Bár imádkoztam volna régen, most nem lennék oly iszonyu gyötrelmek között, és nem félnék annyira a haláltól.

— De mi bajod van hát, hogy a halálról beszélsz? — kérdék a társak megdöbbenve — talán csak nem vagy beteg?

— Beteg vagyok — felelé Csukás — még pedig

nagy men sirba

vökre daczo guka gond hogy Isten hátor A zer mere mind

szem nyün volna megj fájda

kedve Cseli nem k tesen de m Mär é levele uram eserfa köztö az új ágán, mítse eserfa vén n a s z u megj dön a eserfa

n a v gyaru d . . . szent szato verss renes oivas tok, Ti ug telet retter merő Én ro — E zette tált,

azt a ret, a

nagyon; hajnalban meglepett a pestis. Nézzétek kezeimen jelelt a fekete halálnak. Lehet, hogy holnap már a sírban leszek.

Nem lehet leírni a hatást, mit e szavak a jelenlévőkre tettek. Ők is, miként Csukás, a közveszélylyel daczolni akarván, kicsapongásoknak engedték át magukat e szomorú napok alatt, hogy így a félelmet és gondot borban és mulatságban öljék el; és azt vélték, hogy a folytonos örömek között meg nem találja őket Isten keze. És ime a pestis említésére elhagyá őket a bátorság; ijedt arczczal álltak körül társuk beteg-ágyát. A zene megszűnt, a jó kedv eltűnt; és ők mint egy ismeretlen hatalom által hajtva, néhány percz alatt mindnyájan eltűntek Csukás ágyától.

A mint néhány percz múlva e jelenet után a beteg szemeit fölnyitá, szobáját üresnek, és szívét oly könnyűnek találta, mintha valami gyötrő kintől szabadult volna meg; mert tagadhatatlan, hogy ezen emberek megjelenése mostani helyzetében igen kellemetlen, sőt fájdalmas hatással volt rá nézve.

(Vége következik.)

Gyurinka Antal.

Bükkaljai cserfalevelek.

VII.

D. a J. K.! — Édes szerkesztő uram! Hamari uram az ő kedves szomszédjának, Jakab uramnak, azt írta, hogy neki Csehíből sem ipolyparti buborékat, sem bükkaljai cserfalevelet nem küldhet. Miért, miért nem: azt is elmondta; mert nevezetesen a cserfalevél már lehullott, s hó alatt a földhöz fagyott; de meg ha küldene is, csak szétépetten küldhetné olyat. — Már én csak be tudnám tanukkal is bizonyítani, hogy a cserfalevelet télen sem szükséges a hó alól kivájni. Jönne csak Hamari uram a mi vidékünkre, — szívesen látnók! — találna itt ép cserfalevelet, akár mennyit. A cserfa, legkivált a fiatalja, — hisz köztök nevedtem — el nem hullatja tavaszig a levelét, míg az új hajtás a helyéből ki nem tojja; hanem ott esőrog a fa ágán, megaszalódva, egész télen; tán hogy esőrogásával megrémítse a gonosztevőt, kihez a jó Isten az éj sötétében a csörgő cserfalevél által szól. Így tehát én addig is, míg az Ipoly, levetvén majd jégpáncélját, újra bugyborékolni kezd, küldök pár a szu cserfalevelet, ha zöld nincs; hisz télen az aszalvány is megjárja — annak, a ki szereti. Ugyis küszöbön a tavasz, midőn az ást, kapát veszszük majd kezünkbe, s nem érünk rá cserfaleveleket szedegetni.

Poeta-koromból egy verset tartottam meg, mely így szól: *navita de ventis, de bobus narrat arator.* Mi magyarul körül belől annyit jelent, hogy: makkal álmodik a d... ó. — A „Vasárn. Újság” egyik számában bizonyos Mindszenti, ki az agaraknak nagy maecenása lehet, a díeső agaraszatot, illetőleg a nemes és vitélő agarakat énekelte meg hosszú verssel, hogy a sz. Iván éneke aligba hosszabb volt. Oh ti szerencsés, irigylendő sorsu agarak! az utókor századok múlva is olvasni fogja díeső neveiteket, rendkívüli tetteiteket; . . . példátok, míg a világ, tündökölni fog a késő agar-ivadéknak! . . . Ti ugyan sorban el fogtok döglenni, — bocsánatot kérek e tiszteletlen kifejezésért —; de híretek, nevetek fönmarad! . . . Ti rettentő ostorai Diannának, ti hódító a nyilvánlagnak! nevetek merő hallatára reszketni fog a pusztá valamennyi nyulja! — Én részemről e cserfalevéllal teszem érdemeitkre a koronát! — — Ez apotheosis ellen a mi Mindszentink, de ki a főnebb nevezettel semmi rokonságban nincs, ugyanesak nyakra főre protestált, hogy az nem tőle származott.

De térjünk fonalára a dolognak. A mondottakból csak azt akarom kilozni, hogy lát mindenki arról beszélni, a mit szeret, a mi körül forog; csak épen Bodóné asszonyom szokott volt

mindig egyébről beszélni, midőn t. i. a bor árát kérték, pedig hej beh szerette! — Minthogy pedig én, mint templomgondnok és egyházi legtöbbit a templom körül forgok, tehát arról fogok írni is. Adott pedig nekem arra alkalmat sz. Pálnak az a csókolni való remek mondata: „Nem tudjátok-e, hogy az Isten temploma vagytok, és hogy az Isten lelke lakik bennetek?” (I. Kor. 3. 16.). Sz. Pálnak eme gyönyörű mondatából azt következtetem, hogy hát a templom közt, meg mi közöttünk nagy hasonlatosságnak kell létezni, azaz kellene létezni; de biz’ én itt-ott nagy különbséget is veszek észre. Lássuk tehát: mi hasonlatosság, és mi különbség van a templom és sok keresztény ember közt.

1. A templom a teremtő Isten hajléka, az üdvözítő Jézus palotája, a Szentlélek kalikája. Lát a keresztény ember?

2. A templom külső fala kőből, de belső részei, lámpája, oltára stb. ezüstből, aranyból van: sok keresztény embernek külső meze aranyos-ezüstös, de szíve kő.

3. A templom ép azért, mert kőből van, szilárd, mint a szikla: a Szentlélek némely eleven temploma ellenben ingó, mint a nádszál, melyet egy hízegő lágy fuvalom is meghajlít.

4. A templom külről szép fehér (már a melyik olyan t. i., mert van ugyan kormos templom is elég; és e tekintetben némely ember és a templom közt nem nagy különbséget veszek észre), de belül a templom még éke sebb: némely keresztény ember kívül ékes, belül kormos, s e részben inkább egy szépen kifelhéritett koporsóhoz, mint egy templomhoz hasonlít.

5. A templomot nem csak kívülről szokták kívül, hanem belül is gyakran sepregetik, takarítják, leporozzák: némely keresztény ember is ugyan váltig meszeli, takarítja magát, és porozza — a ruháját; de belsejét, lelkét csak ritkán, vagy (Uram, ne add, hogy igazat szóljak!) soha sem seprí a bünszemétől, soha sem porozza a vétkek porától.

6. Némely templom szépen ki is van festve, de belül: némely ker. ember, vagyis asszonyi állat kívül.

7. A templomot egészen befedi a teteje: de a mai keresztény nő fejét a kalap csak félig. Pedig azt mondja sz. Pál: „hogy a nők egészen fedett fővel járjanak. Mert ha be nem fedetik az asszony-állat, nyirettessék meg. Ha pedig rut az asszony-állatnak megnyirettetni, vagy megkopaszittatni, fődje be a fejét” (I. Kor. 11.). Ezt pedig azért rendeli sz. Pál, hogy a keresztény nő megemlékezzék, miszerint férje hatalma alá van rendelve, és hogy arról gondoskodjék, mint tessék férjének. „Azokáért kell (ugy mond) az asszonyállatnak fején hatalomnak lenni az angyalokért” (u. o.). Már ha ez építészeti modor a Szentlélek eleven női templomainál ily irányban halad, ma holnap elrugják az egész fedeleket. De aztán lássák, mi fogja őket a feslettség viharai ellen megvédeni.

8. A templom tetőzetéről a zsindelet le nem verik mindaddig, míg meg nem avult, át nem lyukadt, s ekkor is csak a régi lécezetre verik fel az újat: a ker. nőnek ellenben, mint a Szentlélek eleven templomának (?) minden fertály évben kell egy új ruha, vagy új kalap; s borítékja minden lépten változik, tán hogy rá ne ismerjenek az ócska épülete. Csoda-e aztán, ha az ilyen templom cassája csakhamar kiürül, ugymint a melynek fedelét oly gyakran kell reparálni; valóban nem szeretnék az ilyen templom pénztárának gondnoka lenni. Nem így volt ez hajdanában, midőn a nagymamának fejkötőjével, fűlsőjével az unoka is parádrozott.

9. A baglyok, kukuk és denevérek csak a rongyos, lyukas fedelű tornyokban tanyáznak. Ugy ügyeljünk mi is külérzésekinkre, hogy erkölcsiségünk vészmadarai be ne fészkelhessék magukat szíveinkbe.

10. A templomot kerítés veszi körül, s a templom mindig a kerítésen belül marad: ellenben a Szentlélek eleven temploma, a ker. ember sokszor átugorja a korlátokat, melyeket az Isten neki szabott. Sok vissza sem ugrik többé.

11. A templomot szentelt vízzel hintik meg: a Szentlélek templomát ellenben sok ker. ember borral, páliukával öntözgeti, olyannyira, hogy sokszor el is ázik. Amott csak Istennek, itt embernek is tömjéneznek.

12. A templom fenáll mindaddig, míg csak el nem korhad, szét nem mállik: a Szentlélek eleven temploma, sok ker. ember, legépebb korában leroskad, midőn t. i. lecsipi magát.

Legyen mostanra e tuczat hasonlatosság elég. Következő levelemben a hasonlítgatást és különböztetést folytatni fogom. Most még van egy szóm Mindszenti Gedeon uramhoz arezkép-albumára nézve :

Szép a dalod, mintha égi angyal zengné,
Vagy szent Dávid — ott fen! hárfáját pengetné. . .
Arezkép-albumodnak van egy nagy hibája :
Az, hogy nagyon üres kellő közép tája.
Ha — mint nem vagyok most — olyan gazdag lennék :
Izibe' most mindjárt Barabásho' mennék ;
Ugy-ugy rimánkodnám neki szépen : bácsi,
Azt a nagy szemszűrő hibát javitná ki!
Megyek is . . . de alig vagyok a küszöbön,
Garay dícsőült szelleme szembe jön :
„Eregy vissza,“ sugja, mint a lágy esti szél,
„Nem tudod-e, hogy a költő művében él!“

Alálassan engedelmet kérek, hogy gyertya-hamvas ujjaimmal a lanthoz nyulni mertem ; csak ugy hamarosan ficzfából faragtam, és sem ezolstok, sem czirkalom nem volt kezemenél, hogy minden izét megmérhettem s kikerekíthettem volna. Nádmértékre készült. Nálunk ugyanis a hossz-mértéket eresz alatt tartják : házaink t. i. náddal levén fedve, ha valaminek a hosszát meg akarjuk mérni, felnyulunk az eresz alá s kirántunk egy nádszálat, ezt aztán hozzáillesztjük a megmérendő tárgyhoz, s a mennyivel hosszabb a nád, elesipjük ; hasonlókép mérjük a szélességet is. Köbmértéknek szemes életnél a vékát, meg a köblöt hasznájuk ; de a folyadékokat, nevezetesen a bort, meg a pálinkát mérték nélkül, vagy rövidelben szólva, mértékletlenül élvezzük, s magunk esaljuk meg magunkat vele. Hanem mindez csak közbe legyen mondva.

Végül újra engedelmet instálok a praevencatióért. Soh'se teszem többet.

Szutor Gáspár,
templongondnok és egyházi.

Igazmondás burok nélkül.

És még más valami.

(Folytatás.)

II.

Az én iskolásom elmékedése a jövőről.

Ha majd kitanulom az iskolákat egyszer :
Megköszönöm szépen,
Hogy kiskorom óta, ott oly gyöngyem gondom
Viselék énnékem.

Megköszönöm szépen, hogy belém olták a
Drága hon szerelmét,
A mi nélkül még a haza szent földén is
Mint idegen lennék.

S hogy megtanítanak, hűn ragaszkodni a
Jézus szent hitéhez,
Az egy igaz hithez. . . melyért a jó Jézus
Mi mindent vitt véghez !

És hogy kimutatták részemre az utat,
A becsület utját,
Mondván : „Ha jó polgár akarsz lenni egykor,
Ez ösvényen fuss hát!“

Meg is tartom pontig, a mire oktattak,
Miért ne tartanám ? . . .
Imámba szövöm : „Tartsd meg jó Istenem
Egyházam és hazám!“

A barázda közt meg, mit ekémmel szántok,
Majd eszembe juthat,

A mit oly gyakorta mondtak : „Fiam, szeresd
Az egyenes utat!“

És ha véletlenül megsértené vasam
Ott . . . a szomszéd mezszyét, — —
Helyrehoznám ; hiszen azt is mondták : „A jó
Lelkü másnak nem vét.“

Hát a jó Istennek hogy vétének akkor ?
Nem . . . soha nem véték.
„Az a szítok, átok — így intettek — fiuk,
Bánatot hoz néktek!“

A háznál rendtartó, s esendszerető leszek,
Igy édes az élet ;
Perpatvarkodás és zenebona között
Ki kedvellené meg ?

Hol a poharakban gyilkoló méreg forr,
Kerülöm a koresmát ;
Ezer példa van rá, hogy benne még a jó
Honfírból is kores vált. —

Valamit ha kérnek a közjóra tőlem,
Szívesen átamod. —
Gaz, s nem magyar, a ki egy kis áldozattal
Nem segít a bajon.

Erre tanítottak ; meg is tartom pontig,
Ha segít az Isten.
Ha segít az Isten, vele kezdek miadent,
És nélküle mitsem.

(Folytatása következik.)

Osintalan Alajos.

Az én nefelejtseim.

(Folytatás.)

Oct. 14-ke. Apátfalvára mentem fél hivatalosan. Itt vettem az egész felhivatalos örömhírt, hogy kegyelmes főpásztorunk a szuhogyi, általa épített új templomot feláldandó, holnap este ide jó hálásra. Nekem pedig természetes, hogy a kerület határán fűi legmélyebb hódolattal kell elfogadnom, s a szív diadalkapujában legméltóbb alázzal üdvözölnöm.

Oct. 15-ke. Este felé megzudultak az apátfalvi harangok, és köztünk termett a legédesebb atyja megyénknek. A mint megjegyzé a kegyelmes érsek ő excellentiája, poetice üdvözlém a legohajtottabb nagy vendéget ; de hogy ne ? hiszen költőbb magasulásra soha sem juthat a szív érzelve s a képzelet, mint midőn az eszményített nagy jellem egész fonságében előttünk áll. A Bartakovics Béla név, mint Kazinczy Gábor mondja legékesb szólással, nagy név, melyre nem rég harminez ezer torok kiáltott éljent, s a Kárpátok vízhangozták Adriáig. Ezen életért imádkozik, a ki tud imádkozni.

Oct. 16-ka. Elkísértem ő excellentiáját faramon keresztül Bánhorvátig. . . Itt találkozám a miskolezi kerület elkésett zászlótartóival. Lelkes népek sietnek Szuhogy felé a Szentlélek letéteményese után. Edelőnyben az ebéd (csaknem készületlenül is) meglepő volt ; a meglepő szerenese öröme fűszerezte a büjtös étkeket. Szendrőben már a fogadás tündöklőbb lett : beszéltek az izletes diadalkapuk, lovagok, és az ágyuk a vár-hegyről.

Oct. 17-ke. Szuhogy. A templom igen esinos, torony sajátságosan emelkedik a magasba, mintha quadratusát (négy-szögű sapka) emelné a Magasságbelinek, hálát adandó léteért. Valaha őseink erdőszégen, sziklákon, folyók, források mellett rakták áldozattüzeiket Bálnak ; sőt az első keresztény magyar világban is feltűnt a templomok iránti ellenszenv. Valahányszor őseink vissza akartak hajlani őseik pogány vallására, először mindjárt a templomoknak estek, még sz. László idejében is, ki a szabocsi gyűlésen igyekezett a nyugtalankodókat megnyug-

fatni.
némel
szent
bizony
tebb g
tűzött
másba
ben.
oltárk
titoks
látta
lelken
a meg
a tem
marad
ban)
séges
imádk
eleint
vagy
gyak
készi
feláld
mege
fő be
mint
mere
gasan
világ
lehet

A
esper
az Ist
ezenm
beszéd
melyn
szóno
nak n
A nép
dult,
hiszen
esik i
volna
nek r
csak
avatt
többj
jének
ugyn
tak,
holda
s a f
kell-
lámp
haue
esek
zus h
emb
pen s
meg.
felha
látta
Plat
jót :
jük i
nál ?
zus,
vegy
zeye
sem
hogy
imá
bak

atni. Még, mi több, II. Endre alatt is vandal módon dulták fel némelyek a templomokat, s a király e miatt volt kénytelen a szentföldről haza jönni, mint III. Honorius pápához írt levele bizonyítja. Most pedig a jó keresztény magyarnak nincs szentebb gyönyöre, mint ha az Isten házáat láthatja; most a toronyra tüzött keresztre mutatva mondja: „Tőlünk pedig távol legyen másban dísekedni, mint a mi Urunk Jézus Krisztus keresztjében.“ — De menjünk be a felálló főpappal a templomba. Az oltárkép szintén Kovács Mihály remeke: a Szentháromságot titokszerű egységben, Istenséghez méltóbban festve soha sem láttam; bele-belenéztem, mint sz. Ágoston, s az angyal fölvitte lelkemet a fényözönbe, hol láttam, a mit szem nem látott, láttam a megfoghatlanságot, és megfogtam hitemmel. Különben belül a templom egyszerű, még padok sínesenek benne; ezek el is maradhatnak, hiszen sok fényes templomban (mint Olaszországban) még most is megélnék padok nélkül. Nem is nagyon szűkséges a térdre hullónak, hogy kényelmesen elhelyezkedve imádkozzék, s alva hallgassa az Ur igéjét. Templomszéküket eleinte magok vitték magokkal azok, kik ki nem térdepelhették, vagy ki nem állhatták a hosszab ajtatos szertartásokat s szent gyakorlatokat. Rendes székek először az ulmai szentegyházban készítették 1550-ben. Egyébiránt a templomszentelési, vagy felállási szertartást leírni nem akarván, elég legyen kegyelettel megemlítenem, hogy a templomáldó áldott Melehisédek mutatta föl benne először az Urat. Ott égett a pásztorok pásztorának, mint világ világosságának jelvénye, s a főpásztor apostoli ezimere nemzeti szalaggal, virággal fölékesítve, ott lobogott magasan az oltár felett az érseki gyertya. Mondani sem kell, hogy világoskodjék a ti világosságtok, mert világítóbb lámpája nem lehet az egyháznak, mint az égő szeretet.

Az igazság trónjáról pedig dr. Eperjessy Sándor kerületi esperes, szendrői plebános hirdette először az Isten új házában az Isten háza iránti szent tartozásokat; az angyal-hévvél szólót ezennel megkeressük a bizalom útján, s kérjük remekbe készült beszédét azon válogatott alkalmi beszédek gyűjteményébe, melynek czélja, az alkalmakat megragadni, s kiváló egyházi szónoklatainkat történeti jegyzetekkel kísélni, hogy így a multnak martyr-sírján támaszkodva föl a meghalt hitevény-életet! — A nép, mely itt buesujárva vett részt a teljes bucsuban, megindult, megrendült lélekkel sohajtott föl, midőn távoznia kellett; hiszen egyik is, másik is mondta: jó nekünk itt lenni! — oly jól esik itt az imádság, mintha a mi szívünk temploma is újra épült volna, s az áhitat szent érzelmeivel, mint buesujáró néppel telnék meg, s e népet maga szentelné meg a Szentlélek. Ugyan-csak a Szentlélek hitevénytől kegyelmével a hit erős bajnokaivá avattattak mintegy hatszázan a bérmálás szentsége által. Ismét többje van küzdő egyházunknak egy zászlóalj hithőssel! Küzdjétek a világosság fegyverével a sötétség ellen. Ne higyetek az ugynevezett világosság fiainak, mert ők már ugy elvilágosodtak, elművelték magukat, hogy maholnap egészen elfogyanak; holdasok ők, s bár önmádkók, a fény kölesön-ruhájában járnak, s a föld ezt is elveszi tőlük! Itéljétek meg magatok, nektek kell-e inkább hinni, vagy az Istennek? A világnak egy világító lámpája van: ez az evangélium! Ez nem esalt még meg senkit, hanem mindenkit megnyugtat az üdvösség kikötőjében. A bölcsesokat kitaláltak; de a boldogság tudományának kulcsát Jézus hozta le az égből. A hit-erény imádsága boldoggá teszi az embert, — és Socrates, midőn azért imádkozott, hogy belsőképen szép legyen, csak kereste a boldogságot, de nem találta meg. Igaz, hogy nem reszketett a keze, midőn a méregpoharat felhajtotta; de az is igaz, hogy nem látta nyitva az egetek, nem látta szállni felé üdvözítő örömpohárral a vizsziáló angyalt. Plato így imádkozott: „Mindenek királya! add meg nekünk a jót, akár kérjük, akár nem; a rosszát pedig ne add meg, ha kérjük is.“ Szép, — de ki hallott szebb imádságot az Ur imádságánál? Ki látott élő imádságot? A golygóbai keresztben meghalt Jézus, a világ legszebb élő imádsága! Jézus elfogadta az epével végített ezetet utolsó itálni, hogy a mennyország édes színmézzel töltse meg a mi poharainkat! Tehát most már a rosszól sem kell félnünk, mint féltek a bölcsesek, hanem hinnünk kell, hogy Isten a rosszól is jót hoz ki; hinnünk kell, hogy legszebb imádság, a mit a keresztfáról tanultunk: hogy minél boldogabak lehessünk, minél többet imádkozzunk ellenségeinkért!

Következtek az agapék, a szeretet vendégségei. Már az öspogány elődöknél látjuk, hogy az áldozás után áldomásoknak. Ezen egymást áldó szép szokás nálunk keresztényeknél megszenteltetett. Minden visszaélések kárhóztatásával, lehetetlen kárhóztatni a szívesség lakomáit: itt a táguló szeretet kötelei nemzetséget, rokonságot, barátságot, ismeretséget összefűznek; itt keblünkre szoríthatjuk rég nem látott szeretteinket; itt az öröm virágos kertjében járva, szerető lelkünk újulást és táplálékot nyer. — Szuhogyon, mint látszik, mi is nagy kanállal ettünk volna, ha nálunk az ajtóra nem szögezik. Inni pedig magyar emlemer nem szokott addig, míg valakire nem köszönti. Öseink fölemeltek a kupát, s először éltették a nemzetet; önmagáért inni a köszöntőnek nem kellett, hanem atyafiáért, jó barátjáért; mert ha a haza és fiai boldogok, ő is boldog. A jó kívánatok, áldáspharazások itt is folytak; én magam is részt vettem bennök, s minden ittlezővel kívántam, hogy a mi örömiünknek oka, a mi legdrágább élő templomunk sokáig éljen, hogy mi is sokáig élhessünk benne. Hiszen ha benézünk ezen egyház- és honnagyi szívébe, az új templom belsejének képmását ott találjuk: ott díszleleg az áldozatra kész oltár, ott tündöklök a teljes Szentháromság oltárképe. Kovács Mihály remekelő esete előtt ezen élő templom nyílt föl, itt festette imádkozva a hit első ágazatát, a legnagyobb titkot; azért fénylik rajta a titkos (mystikus) megfoghatatlan felség. Az első letenyégt maga a helybeli plebános, Jávorka Pál végezte a fölállított Isten-hajlékban, buzgón, mint buzgólkodott azon mindig, hogy épüljenek Jerusalema falai. Itt különösen méltányolnunk kell a föntisztelt esperes megírhatlan fáradságát. Isten ficsesse meg! Ime, elkészült az Isten háza, már az Ur szolgájának kér új hajlékot. Jézusban testvér ö kerületi paptársáival, testvéri szeretet küldi őt az atyai szeretethez. És kit bocsátana el magától vigasztalanul a legjobbaty? Érsekatyánk épen ezen apostoli útjában is nyitva tartja nagy lelkének egész kinstárát. Most vett a szentjakabi plebániához földet, most vett Szilváson iskolaházat, most pillantá meg kegyes szemével a dedési sziklaesucson épült szép templom fatornyát: és már a szép remény zöld füvegén látom a fatornyot kövé válni. Mondjam-e, hogy egész apátfalvi kerületünk egyházi épületei mind megújulnak?

Nem levén pedig utiterv a főpásztor elfogadására előrebocsátva, a mindenütt epedve várt nagy vendégért vetélkedve eszedtünk atyai színe előtt t. J. K. E. f. a. l. u. s. y. Lajos ural. És mind a ketten jól könyörögtünk. Éjszakára visszamentünk Szendrőbe; újra fényes fogadtatás, igen gazdag uri vacsora, mit még izletesebbé tett a nemes fűszer, t. i. a leereszkedő magas lélek enyelgése.

(Folytatása következik.)

Benőfi Soma.

Katholikus hitélet.

Pest, mart. 27-én 1859. D. a. J. Kr.! Szent József napjára következő vasárnapon ilte meg a pesti k a t h. l e g é n y e g y l e t védszentének évnappját. A pest-therézvárosi plebánia-templomban korán reggel számosan végzik az egyleti tagok a szent gyónást; mely után az egylet helyiségén gyűlünk egybe, hol is dr. Szabóky Adolf, szeretett aiehökünk hozzánk szivreható beszédet tartott, melyben sz. József életrajzát s erényeit fejtegette, s minket védszentünk példójának követésére, a hit-s erénybeni állhatatosságra buzdított, lelkesített. Szent beszéd után az egyleti zászló elővittele mellett a plebánia-templomba mentünk, és ott a sz. mise alatt ajtatosan az Oltári-szentséghez járulánk. A délutáni istenítisztelet végeztével az egylet díszteremében derék seniorok, Hauptmann Ferenc rendezése mellett minden el volt készítve a meghívott vendégek illő fogadására. Az egyleti színpadunkon G a l Gyula egyleti tag által írt, „Tatárok Magyarhonban“ című színdarab ez alkalommal is szép sikerrel adatott; a jelenlevők meglegedésök jeleül a színdarab szerzőjét egy díszes virág-esokorral ajándékozták meg. A német egyleti tagok által előadott színmű is köztetszésben részesült. Előadás közben egyházi és hazai szavaltatok deríték föl a szép számmal egybegyűlt hallgató közönséget. Így töltöttük el sz. József védszentünk évfordulati ünnepét ajtatossággal és ártat-

lan mulatozással, alapszabályaink s jelszavunk értelmében. Mai napon ment végbe a rendezők és a senior választása is, mely rendesen védszentünk évi nagy ünnepélyét szokta követni. „Isten áldja a tisztos ipart!” Tóth István, egyleti tag.

Szomód, márt 24-én 1859. Örömtől repeső szívvel írom e sorokat. Mert ha isteni Masterünk szavai szerint: „Nagyobb öröm léssen mennyben egy megtért bűnösön, mint kilencvenkilenc igazon” (Luk. 15, 7.) Istennek kiválasztottai jobban örülnek egy megtért bűnösön, mint 99 igazon: miért ne örülnék mi is, látván, hogy az egyedül üdvözítő egyház, a katolika egyház tagjainak száma ismét kétfelével szaporodék? Ugyanis múlt hó 20-án egy, már vagy 8 évig Szent-Miklós, Szomódhoz tartozó főkegyházban katolikusoknál szolgált, szomódi reformatus leány, Laezi István önnön lelke sugallatát követve, senkitől sem biztatva, s nem földi, hanem mennyei érdemeket keresve, tévé le számtalan jelenlét előtt Isten házában szent hitünk iránti hűségsküjtét ft. Gelbmann Márton, szomódi plebános ur kezébe. — Ugyanezt tévé f. hó 20-án Agostyánon, szintén Szomód főkegyházában, Jung Károly Rudolf, porosz születésű s eddig az ágostai vallást követő takács-leány. — Igazán szívet emelő látvány vala, midőn mindkét egyén ajtatossággal telt szívvel, bal kezökben szentelt viaszgyertyát tartva, s jobbukat az evangéliumos könyvre illesztve, fenszóval mondák el az apostoli hitvallást, s mindazokat, miket Jézus Krisztus tanított, az apostolok hirdettek, s a rom. közönséges anyaszentegyház, hogy higgyük, előnkbe ad, megtartani s követni esküvel fogadják. Vajha több mások, kik még sötétségben tévelyegnek, e két jámbor egyén üdvös példáját követve, Jézus igaz tanát elfogadják, s azt az egész világ előtt megismernek s megvallanak, hogy Jézus is egykor őket megismerje s megvallja az ő mennyei Atyja előtt! B. A.

Különfélék.

— Ő cs. kir. Apostoli Főlsége f. évi február 10-kén kelt legfelsőbb határozatánál fogva Roskóványi Agoston váci püspököt nyitrai püspökké, váci püspökké pedig Peitler Antal, a pécsi káptalannál székesegyházi főesperest, s a cultus- és közoktatási ministeriumnál osztálytanácsost méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

— A kertészeti társulat f. hó 4-kén bizottmányi ülését már az ujonnan berendezett kertészeti esarnokban tartotta. A tanácskozást megnyitó elnök, b. Pronay a esarnokot megnyitották nyilvánítá. Ez ülésben a bizottmányi tagok száma egészítetett ki, s a szakosztályok szerveztettek, ugymint: a fűvészeti, gyümölcsészeti és növényház-kertészeti, konyha- és iparnövények, diszkertészet és szakirodalmi. Mintán alelnök, Eötös József ur a várossal való tárgyalás eredményéről tett jelentést a régi hídő-épületek bérszerződési átengedése iránt: a legközelebbi kiállítás került szőnyegre. E ezéla május 6., 7. és 8-dik napjai, s helyiségül a nemzeti muzeum esarnoka tüzelt ki. Végül bemutatattak azon hazafias ajándékok, miket három lelkes pártfogó a esarnok kidiszítására adományozott.

— E ezim alatt: „Phoenix Pannonius” jelent meg legközelebb Pesten egy 12-drétű s 140 lapra terjedő latin szövegű füzetke, mely gnomákat, odákat, epigrammákat, diasköltevényeket, sir- és emlékverseket, axiomákat, elmés mondatokat, gunyverseket s különféle dalokat tartalmaz. Az igen érdekes gyűjteményt, mely gyermekkorunk édes emlékeit a feledékenység homályából kiragadja, s főleg a latin nyelv s régiségek tisztelőinek keblét a visszaemlékezés kedves érzelmeivel árasztja el, különösen a nagyérdemű lelkipásztori és tanári karnak nem lehet nem eléggé ajánlanunk. Ára: 1/2 forint. Kapható Hartleben könyvkereskedésében.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, csütörtökön. Előfizetési ár: Budapesten, félévre 1 frt 15 kr. pp. (új pénzben 1 frt 31 kr.); egész évre 2 frt 30 kr. pp. (új pénzben 2 frt 62 kr.); — vidékre postán, félévre 1 frt 35 kr. pp. (új pénzben 1 frt 66 kr.); egész évre 3 frt 10 kr. pp. (új pénzben 3 frt 32 kr.). — Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) intézendők.
A lap szerkesztését illető levelek a Katholikus Néplap szerkesztőségének* czimezendők (Pesten, Egyetem-utca, takerék-pénztár-épületben 2. sz. alatt).

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDÁS RUDOLF.

PESTEN, 1859. NYOMTATJA EMICH GUSZTÁV, BARÁTOK-TERE, 7. SZÁM.

— Nt. Peltzman Gergely atyának „Lelki kalauz” ezimű beces imakönyve, mely minden ker. katolikusnak valódi oktató, buzdító, vigasztaló és épületes kalauzul szolgálhat, a t. ez. olvasó közönség lelkes pártolását méltán megérdemli. Már harmadik kiadásban jelent meg, s azt hat szép aczélmetszet díszíti. Ára: füzve csak 1 frt pp. — Ugyane magyar épületes imakönyv hasonló tartalommal német nyelven is megjelent „Geistlicher Wegweiser” ezim alatt Heckenast Gusztáv könyvkiadó urnál, ki is tíz példányra két ingyen-példányt ajánl. — Továbbá megszerezhető a szeplőtelen boldogs. szűz Mária általános tiszteletére s minden ünnepeire szolgáló, s „Marianischer Blumenkranz” ezimű imakönyv ugyanazon érdemteljes szerzőtől a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában. E kiadást is hat szép aczélmetszet ékesíti. Ára: esinosan füzve csak 1 frt pp. Hogy e jeles imakönyv magyar nyelven is minél előbb világot láthasson, s a kath. egyház és vallás javáért, aggkorának s gyöngékedő egészségi állapotának ellenére is, lángoló hévvel buzgólkodó szerzőnek nyomtatásra váró újabb iratai is sajtó alá kerülhessenek: forró ohajtásunk, vajha a fönnevezett könyvek minél nagyobb kelendősegre találjanak! Ez imakönyvek ajánlására megemlítjük még, hogy e jó s épületes munkák, melyeknek érdemes szerzője két évvel ezelőtt Romában „generalis praedicator” ezimű tisztelettel megfolyó évi febr. 17-én általános helybenhagyást nyertek.

Előfizetési felhívás

KÜTHEN KÖLTEMÉNYEIRE.

Mai világban, midőn az ember hírlapjainak csaknem minden harmadik számával egy-egy előfizetési felhívást vesz, nem kis gondolkozásba kerül, míg elhatározza magát azoknak különben is fölös számát maga részéről is egygyel szaporítani.

Tünődtem én is; míg végre győzött kétségeimen azon gondolat, hogy a valamit megkísérítő méltán várhat szorgalma után gyümölcsöt; ellenben a semmit sem tevő minden önszerelme mellett sem kecsegtetheti ilyesnível magát.

E gondolat folytán határoztam el magamat a lapokból már nagy részben ismert költeményeim kiadására, melyeket azonban teljesen ismeretlenekkel is szaporítandók.

Szellemi szülőtteim ajánlatára — mint azoknak édes atyja — semmit sem mondhatok; vagy legfőlebb azt, hogy azok több lap, s az olvasó közönség részéről is gyakran szerencsések voltak kedves fogadtatásban részesülni. Az ítéletet fölöttük kimondani a t. közönség, s az illetékes kritika jogaihoz fog tartozni.

A tiz ivre terjedő kis 8-rétű, s dupla velinen május végeig megjelenendő füzet előfizetési ára 1 frt pengőben. Gyűjtőimnek 10 után egy tiszteletpéldánnyal szolgálok.

A beküldési határidő apríl 15-ike; mi után a könyv vagy épen nem, vagy csak magasabb árért lesz megszerezhető.

Ismerőseim, s különösen barátaimat vállalatom lelkes pártolására szabadjon szeretettel fölkérnem!

Az előfizetési összegek mielőbb hozzám Dorozsmára (utolsó posta Szeged) küldendők. Isten áldása velünk!

Dorozsma, febr. 28-án 1859.

Kuthen.

A „Kath. Néplap” t. ez. olvasói előtt Kuthen neve kedvesen hangzik. E széptehetségű s lángkeblű fiatal költőnknek általunk közölt jeles művei minket azon reményre jogosítanak föl, miszerint összes költeményeinek gyűjteménye a tisztelt közönség meleg részvételével találkozandik. Ugy legyen! — A kitűzött határidőre az előfizetések elfogadására mi is örömet ajánlunk.

Szerk

PE
A ke
anya
K
jelsza
thausi
vanna
vedni
gias,
a „Kat
hogy
egyed
zat, m
I
sát az
tányo
vetke
rónak
ugyan
Angol
kában
röl az
bün si
levő s
sok és
esőnde
baráti
minder